Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

ISBN: 978-973-21-1046-1

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DOYLE, ARTHUR CONAN
Câinele din Baskerville / Arthur Conan Doyle ; trad.: Dan Starcu. - București : Editura Minerva, 2018
ISBN 978-973-21-1046-1

I. Starcu, Dan (trad.)

821.111

Cronologia vieții și a operei: Dan Sorin Manea
Repere istorico-literare: Dan Sorin Manea

Copyright © 2018 Editura MINERVA, pentru prezenta ediție

Redactor: Dan Sorin Manea
Coperta: Cristina Dumitrescu
DTP: Claudiu Isopescul
Corector: Eugenia Oprea

MINERVA

Editura MINERVA • Redacția și sediul social:
B-dul Metalurgiei nr. 46-56, cod 041833,
sector 4, București, O.P. 82 – C.P. 38
tel: (021) 461.08.10/14/15; fax: (021) 461.08.09/19.
E-mail: office@edituraminerva.ro; office@megapress.ro
Departamentul desfacere: tel: (021) 461.08.08/12/13/16;
fax: (021) 461.08.09/19; E-mail: comenzi@edituraminerva.ro

Ne puteți vizita pe:
www.edituraminerva.ro
www.megapress.ro

Tipărit la MEGApress holdings s.a.

CÂINELE DIN BASKERVILLE

Libris.ro

genul inspectorului Lestrade. În povestirile lui Holmes, super-criminalul este profesorul Moriarty. [...] Cea de-a treia inovație este «știința criminalistică», ca mijloc de rezolvare a cazurilor. În romanul *Un studiu în roșu*, Holmes investighează proprietățile hemoglobinei în laboratorul său din Baker Street. El exclamă către scepticul Watson: «Este cea mai practică descoperire medico-legală de până acum. Nu vedeți că ne dă un test infailibil pentru petele de sânge?»

În cea de-a doua lucrare avându-l ca erou pe Holmes, *Semnul celor patru*, amprentele sunt introduse în analiză și considerate ca esențiale în setul de instrumente al detectivului." (John Sutherland, *Sherlock Holmes, the world's most famous literary detective*; Discovering Literature: Romantics and Victorians – The British Library.)

CUPRINS

Capitolul 1
Domnul Sherlock Holmes 5
Capitolul 2
Blestemul neamului Baskerville 14
Capitolul 3
Problema 26
Capitolul 4
Sir Henry Baskerville 38
Capitolul 5
Trei fire rupte 52
Capitolul 6
Baskerville Hall 65
Capitolul 7
Familia Stapleton de la Merripit House 78
Capitolul 8
Primul raport al doctorului Watson 95
Capitolul 9
Lumina dinspre mlaștină (al doilea raport al doctorului) 104
Capitolul 10
Extras din jurnalul doctorului Watson 125
Capitolul 11
Omul de pe stâncă 138

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Capitolul 12
Moartea din mlaștină 154
Capitolul 13
Întindem plasele 170
Capitolul 14
Câinele din Baskerville 185
Capitolul 15
Retrospectivă 201
Cronologia vieții și a operei 215
Repere istorico-literare 219

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Capitolul 1
DOMNUL SHERLOCK HOLMES

Domnul Sherlock Holmes se trezea de obicei mai târziu dimineața, cu excepția acelor ocazii destul de dese când nu dormea toată noaptea. Acum stătea la masă. M-am aplecat asupra focului din cămin și am ridicat bastonul uitat de vizitatorul din noaptea anterioară. Era din lemn, subțire, minunat lucrat, cu cap rotund, asemenea celor cunoscute drept „Avocat Penang". Chiar sub cap avea o bandă argintie lată de circa un inch. „Pentru James Mortimer, M.R.C.S., de la prietenii săi de la C.C.H." era gravat pe aceasta, cu data „1884". Era tipul de baston pe care avocatul de modă veche obișnuia să-l ia cu el, solid, inspirând demnitate și încredere.

— Hei, Watson, ce faci cu el?

Holmes stătea cu spatele la mine și nu-i dădusem niciun indiciu despre ocupația mea.

— De unde știi ce fac? Cred că ai ochi și la ceafă!

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

— Nu, dar am în fața mea un ibric de cafea, din argint bine șlefuit, în care se oglindește totul, zise el. Dar spune-mi, Watson, ce faci cu bastonul vizitatorului nostru? Fiindcă am fost atât de ghinionești că nu ne-am întâlnit cu el și nici nu știm ce vrea de la noi, acest obiect lăsat aici din întâmplare devine foarte important. Să vedem ce-mi poți spune despre omul acesta doar pe baza bastonului.

— Cred, am zis, urmând pe cât puteam de mult metodele prietenului meu, că doctorul Mortimer este un medic matur, de succes, stimat, deoarece oameni care-l cunosc i-au dăruit această dovadă a aprecierii lor.

— Bine, zise Holmes, chiar excelent!

— Cred chiar că este un doctor de țară care face multe vizite pe jos la pacienții săi.

— De ce?

— Pentru că acest baston, deși la început a fost foarte frumos, acum este tocit și nu prea cred că un doctor de la oraș l-ar purta mereu cu el. Chiar și fierul care-l întărește este uzat, deci s-a umblat mult cu el.

— Perfect!

— Apoi inscripția „Prietenii de la C.C.H.", cred că se referă la ceva legat de vânătoare, de un club local ai cărui membri au avut nevoie de asistență medicală pentru care i-au oferit un mic dar.

— Chiar că te descurci foarte bine, Watson, zise Holmes, trăgându-și scaunul mai în spate și aprinzându-și o țigară. Pot spune că toate observațiile tale m-au ajutat. Nu m-ai luminat în cercetările mele, dar tot

mi-ai adus ceva lumină. Unii oameni, fără să fie geniali, au puterea de a-i stimula mult pe alții. Mărturisesc, prietene, că îți datorez mult.

Nu mai vorbise așa de mult timp și admit că-mi făcea plăcere să-l aud lăudându-mă, pentru că deseori mă simțisem ofensat de indiferența pe care o afișa la încercările mele de a-i copia metodele deductive. Luă bastonul din mâna mea și-l studie câteva clipe. Cu mare interes, își lăsă jos țigara și se duse cu el la fereastră. Îl cerceta acum cu o lupă.

— Interesant, dar elementar, zise el, întorcându-se în locul său favorit. Există pe baston niște indicii care ne pot duce la unele deducții.

— Mi-a scăpat ceva? am întrebat mândru. Nu cred că am trecut peste vreun lucru important.

— Mă tem, dragă Watson, că majoritatea concluziilor tale erau eronate. Atunci când am spus că mă stimulezi, am considerat că erorile tale m-au ghidat adesea spre adevăr. Rolul tău nu e unul rău în întregime. Acest om este, desigur, un medic de țară, care merge mult pe jos...

— Deci am avut dreptate.

— Până la un punct.

— Cam tot ce am afirmat.

— Nu, nu, dragă Watson, nu tot. De exemplu, un dar pentru doctor vine mai curând din partea unui spital, nu de la o asociație de vânătoare, iar când inițialele C.C. sunt plasate înaintea spitalului, te gândești la cuvintele Charing Cross, firește.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

— Poate că ai dreptate.

— Cam așa trebuie cercetat. Dacă pornim de la această ipoteză de lucru, avem baza de la care putem construi ceva despre vizitatorul nostru necunoscut.

— Putem concluziona că C.C.H. înseamnă Charing Cross Hospital. Ce altceva urmează?

— Îmi știi metodele. Ce crezi că urmează? Aplică-le!

— Cred că singurul lucru evident este că omul acesta a lucrat în oraș înainte să plece la țară.

— Ne putem aventura mai mult de atât. Uită-te la obiect în lumina asta. Cu ce ocazie i s-ar fi oferit? Când s-ar fi strâns laolaltă prietenii săi ca să-i ofere o dovadă a recunoștinței lor? Evident, atunci când doctorul Mortimer s-a retras din activitate de la spital și a început să lucreze pe cont propriu. Știm că a fost o festivitate. Credem că există diferențe serioase între lucrul la un spital din oraș și un cabinet de la țară. Să presupunem deci că aceea a fost ocazia festivității?

— Pare foarte probabil.

— Mai observăm că n-a făcut parte din conducerea spitalului deoarece doar un om bine poziționat în viața medicală londoneză poate deține o astfel de poziție și el nu s-ar fi dus la țară. Atunci ce era vizitatorul nostru? Era din spital, dar nu din conducerea acestuia. Putea fi un chirurg obișnuit sau un doctor ceva mai priceput decât un proaspăt absolvent. Și a plecat din spital acum cinci ani, data menționată pe baston. Astfel că medicul tău de familie a dispărut, iar în locul său s-a ivit un tânăr

de nici treizeci de ani, amabil, lipsit de ambiție, distrat, posesor al unui câine favorit, pe care l-aș descrie mai mare decât un terrier, dar mai mic decât un mastiff.

Am râs în timp ce Sherlock Holmes se lăsa pe spătarul scaunului său și trăgea din țigară scoțând cercuri de fum ce urcau până în tavan.

— În privința ultimei părți, n-am cum să te verific, am replicat, dar nu e greu să afli câteva lucruri despre vârsta și cariera lui.

De pe micul meu raft medical, am luat Medical Directory și i-am căutat numele. Erau câțiva de Mortimer, însă doar unul putea fi vizitatorul nostru. Am citit cu glas tare ce scria despre el.

— Mortimer, James, M.R.C.S., 1882, Dartmoor, Devon. Chirurg, între 1882-1884, la Charing Cross Hospital. Câștigător al Premiului Jackson pentru patologie comparată, cu eseul intitulat „Este boala o reversie?". Membru corespondent al Societății Suedeze de Patologie. Autor al lucrărilor: „Ciudățenii ale atavismului" (Lancet, 1882) și „Progresăm?" (Jurnalul de Psihologie, martie 1883). Funcționar medical al parohiilor Grimpen, Thorsley și High Barrow.

— Nicio mențiune despre vreo partidă de vânătoare, Watson, zise Holmes cu un zâmbet răutăcios, dar e vorba de un medic de țară, așa cum ai observat. Consider că deducțiile mele au fost juste. Ca și adjectivele amabil, lipsit de ambiție, distrat. Doar un om amabil primește daruri pentru serviciul făcut, doar unul lipsit de ambiție părăsește Londra și pleacă la țară și

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

doar unul distrat își uită bastonul și nu-și lasă cartea de vizită după o oră de așteptare.

— Dar câinele?

— Avea obiceiul să meargă în urma stăpânului și să-i ducă bastonul. Fiind destul de greu, câinele l-a ținut de la mijloc, iar urmele colților se văd bine. Fălcile acestuia sunt prea mari pentru un terrier, după urmele lăsate, dar nu destul de mari pentru un mastiff. Poate că e un cocker spaniel.

Se ridicase și umbla prin cameră în timp ce vorbea. Se opri lângă fereastră. Vorbea atât de convingător, că am fost surprins. Am întrebat:

— Prietene, cum putem fi siguri de asta?

— Parcă și văd câinele în pragul ușii de la intrare. Are o zgardă de la stăpânul său. Te rog, nu te mișca, Watson! Este unul de-al tău, profesional vorbind, iar prezența ta îmi este utilă. Acum este momentul dramatic al destinului, Watson, când auzi pe cineva urcând scara și nu știi dacă va aduce ceva bun ori ceva rău. Ce vrea doctorul James Mortimer, om de știință, de la Sherlock Holmes, specialist în crime? Intrați!

Prezența vizitatorului nostru nu era o surpriză pentru mine. Mă așteptam la un medic tipic de la țară. Era foarte înalt, subțire, cu nasul lung ca un cioc ce se ivea dintre doi ochi ficși, gri, apropiați unul de altul și strălucitori, aflați în spatele unor ochelari cu rame aurite. Hainele îi erau cam ponosite. Deși tânăr, era puțin cocoșat și mergea cu capul înainte de parcă ar fi

pipăit obiectele. De cum intră, ochii i se opriră asupra bastonului din mâna lui Holmes și veni în fugă spre acesta, spunând:

— Nu știam sigur dacă l-am uitat aici sau în Biroul Naval. Nu trebuie să-l pierd pentru nimic în lume!

— Un dar, înțeleg, zise Holmes.

— Da, domnule.

— De la Charing Cross Hospital?

— De la doi prieteni de-ai mei, cu ocazia nunții mele.

— Asta e de rău, zise Holmes, clătinând din cap.

Doctorul Mortimer clipi din spatele ochelarilor, mirat:

— De ce e rău?

— Ne-ați cam dat peste cap deducțiile. De la nunta dumneavoastră spuneți?

— Da, domnule, m-am căsătorit și de aceea am plecat din spital. Îmi doream propria casă.

— Înseamnă că, totuși, nu ne-am înșelat prea tare, zise Holmes. Iar acum, doctore James Mortimer...

— Doar un umil M.R.C.S.

— Și un om cu o minte precisă, firește.

— Un cercetător științific, domnule Holmes, un culegător de scoici de pe țărmul marelui ocean al necunoscutului. Presupun că mă adresez domnului Sherlock Holmes și nu...

— Nu. Dânsul este prietenul meu, doctorul Watson.

— Mă bucur să vă cunosc, domnule. Am auzit de dumneavoastră odată cu cazurile marelui detectiv. Sunteți foarte interesant pentru mine, domnule Holmes.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

în urma ei. Petrecăreții au strâns rândurile, o spaimă mare a pus stăpânire pe ei, dar au continuat să umble prin mlaștini deși fiecare, dacă ar fi fost singur, s-ar fi întors. Astfel, au dat până la urmă de dulăi. Aceștia, deși de rasă și de dimensiuni impresionante, urlau și schelălăiau înfricoșați, strânși lângă un șanț adânc și uitându-se spre valea ce se întindea nu departe de ei.

Petrecăreții s-au oprit acolo. Erau acum mai treji decât atunci când plecaseră în urmărire. Cei mai mulți nu voiau să meargă mai departe, dar trei dintre ei, cei mai îndrăzneți sau poate încă beți, au coborât în vale. Aceasta se lărgea și se vedeau două dintre pietrele mari, care încă se mai zăresc pe acolo, lăsate de oameni din vremuri de mult apuse. Mlaștina strălucea printre copaci. În mijlocul ei zăcea fata, așa cum căzuse, moartă de frică sau de oboseală. Dar nu vederea ei, nici cea a leșului lui Hugo Baskerville, de lângă ea, i-a îngrozit pe cei trei îndrăzneți, ci faptul că, aplecată asupra lui Hugo, mușcându-l de beregată, era o bestie neagră, imensă, mai mare decât orice câine văzut vreodată de om. Îl priveau ca într-un coșmar. Monstrul îi sfâșia beregata lui Hugo Baskerville. Brusc, își roti ochii spre ei, cu fălcile desfăcute. Cei trei o luară la fugă urlând, chiar prin mlaștină, încercând să-și salveze viețile. Se spune că unul dintre ei a murit chiar în acea noapte după ce a văzut fiara, iar ceilalți doi au înnebunit.

Fiii mei, iată legenda nefastă a câinelui uriaș despre care se spune că a nenorocit familia noastră începând de atunci. Dacă v-am scris-o, a fost pentru că trebuia să

cunoașteți bine aceste lucruri îngrozitoare. Nimeni nu poate nega că mulți din neamul nostru au avut morți ciudate, ce s-au dovedit neașteptate, sângeroase ori misterioase. Va trebui să ne rugăm mereu Cerului ca pedeapsa neamului nostru să nu dureze la nesfârșit, să nu-i lovească și pe cei din a treia și a patra generație. Cerului vă încredințez și pe voi, fiii mei, și milei Sale, și vă sfătuiesc, drept măsură de prevedere, să nu treceți prin mlaștini pe întuneric atunci când forțele răului stăpânesc ținutul.

De la Hugo Baskerville, pentru fiii săi, Rodger și John, cu instrucțiunea de a nu spune nimic surorii lor, Elizabeth."

Atunci când doctorul Mortimer a terminat de citit acea povestire stranie, și-a ridicat ochelarii pe frunte și și-a fixat privirea asupra lui Sherlock Holmes. Acesta a căscat și și-a aruncat țigara în foc.

— Ei, bine? zise el.

— A fost interesantă?

— Bună pentru o colecție de povești!

Doctorul Mortimer scoase un ziar împăturit din buzunar.

— Acum vă voi prezenta una mai nouă, domnule Holmes. Este Devon County Chronicle din 14 mai anul acesta. Se arată pe scurt presupusele fapte ce au dus la moartea lui sir Charles Baskerville, cu câteva zile înainte de această dată.

Prietenul meu a devenit mai atent. Vizitatorul nostru și-a pus iar ochelarii și a început: